

Wordt driemaal per jaar verspreid onder leden van het Historisch Genootschap Beemster | Nieuwsbrief 19 | april 2015

Van de voorzitter

Toch altijd weer spannend, zo'n Algemene Ledenvergadering. Natuurlijk heb je met de medebestuurders het afgelopen jaar je best gedaan om het reilen en zeilen van het HGB zo goed mogelijk te bewaken, maar tegen december begint het: de jaarverslagen van de afdelingen moeten gemaakt, geredigeerd en op tijd bij de redactie van De Nieuwe Schouwschuit zijn. Er moet een kascontrole komen, de locatie geregeld, de agenda samengesteld....

Dit jaar stond er iets bijzonders op de agenda: het Beleidsplan 2015 – 2020. Zorg over bezoekersaantallen in onze musea, teruglopende inkomsten, en onzekerheid over het gemeentelijk subsidiebeleid dwingen ons daartoe. Anderzijds zijn er ook kansen: de Gemeente Beemster wil inzetten op toerisme in het Werelderfgoed Beemster en het HGB wil graag het historische "waarom" van ons Werelderfgoed laten zien. Het Beleidsplan smeedt die dingen aan elkaar: locatie Westerhem wordt een Bezoekerscentrum, waar toeristen ontvangen kunnen worden en waar we een stuk historie kunnen tonen. Zelf zullen we die toeristische kar niet gaan trekken, want – schoenmaker, blijf bij je leest!- van toerisme moet je verstand hebben. Wij zijn en blijven een historisch genootschap en daarmee zullen we graag met historische kennis en materiaal bijdragen. Zo denken we de financiën van het HGB ook op termijn gezond en de contributies redelijk te kunnen houden. Het applaus uit de zaal was voor het bestuur een duidelijke bevestiging van instemming. We kunnen verder...!

Kees de Groot. ◀

70 jaar bevrijding

In de beide musea wordt dit jaar aandacht geschonken aan 70 jaar bevrijding van wereldoorlog II. Door vele Beemsterlingen zijn voorwerpen en documenten ingebracht. Zoveel mogelijk worden deze tentoongesteld. In museum Betje Wolff wordt het dagelijks leven tijdens de tweede wereldoorlog belicht. De keuken wordt ingericht als een echte keuken in oorlogstijd. In Westerhem wordt het agrarisch leven tijdens deze oorlog belicht. Buiten komt een onderduikersplek. Voor beide tentoonstellingen worden lesbrieven gemaakt voor de scholen zodat zij dit onderwerp in de les kunnen behandelen in de musea kunnen aanschouwen. Het HGB organiseert hiernaast ook drie lezingen over de periode voor, tijdens en na de tweede wereldoorlog (data zie de agenda). ◀

Herinneringstegel

Bouw onderduikersplek bij Westerhem

Hebt u al uw contributie voor 2015 betaald?
U krijgt geen acceptgirokaart, graag zelf overmaken
in de kop op blad 2 staat het banknummer en bedragen

Geen Actueel meer

De HGB Actueel heeft een andere naam, die heet vanaf nu **HGB nieuwsbrief**. Hier is voor gekozen om verwarring op de website met de diverse rubrieken "actueel" te voorkomen. Ook is het uiterlijk opgefrist en de lay-out aangepast. Dit allemaal in overeenstemming met de nieuwe website van het HGB die eerdaags (vanaf 1 mei) te bewonderen is.

De inhoud blijft actueel en we hopen dat u van het nieuws geniet. ◀

Jaarvergadering HGB

Op 25 maart 2015 hield het HGB zijn algemene ledenvergadering in de foyer van de Keijserkerk. Er was een voltallig bestuur en er waren 44 leden. De tien agendapunten werden door de voorzitter in een rap tempo afgehandeld. Financieel zit het goed met het HGB.

Na 5 jaar nam Pieter Beemsterboer afscheid van het algemeen bestuur. Wel blijft hij betrokken bij de afdeling Beemster Erfgoed. Na een dankwoord van Kees de Groot kreeg Pieter een boek en bloemen aangeboden. Na de pauze hield mevrouw Maisa van der Kolk, van de muziekkamer Edam, een voordracht over oude Europese snaarinstrumenten. Verschillende instrumenten werden getoond en bespeeld. Maisa zong bij verschillende nummers mee en vooral bij de

bekende nummers werd zij bijgestaan door de HGB leden. Tijdens haar lezing hebben we genoten van de klanken van de hommel, de draailier, strijksalter, lier, Keltische harp, ukelele, nyckelharpa, auto harp, hakkebord, de balalaika, verschillende citers maar vooral van de twee zingende zagen. En dan te bedenken dat in haar museumje in Edam bijna 300 van dit soort instrumenten staan. ◀

Nieuwe website van het HGB

De website van het HGB wordt vernieuwd. De oude is enigszins gedateerd. De huidige beheerder, Michiel Hooijberg, stopt. Michiel hartelijk dank voor je jarenlange fantastische inzet.

De nieuwe website is een ontwerp van Arjen IJff en Kevin van der Brug en ziet er heel anders uit. Meer beelden, een strakker uiterlijk en frissere kleuren. Het is de bedoeling dat alle geledingen van het HGB hun eigen informatievoorziening op de website gaan verzorgen.

Het streven is om 1 mei 2015 in de lucht te gaan met de site. ◀

Colofon:

De HGB-nieuwsbrief is een uitgave van het **Historisch Genootschap Beemster**.

Redactie: Aafje de Jong, Harry Heijmans, Piet v.d. Klooster en Jan Jobsis.

Foto's: Ger Kloosterhof, Bert Jaarsma, Simon de Heer jr, P. Beemsterboer en Jan Jobsis.

Informatie: tel: 0299 683500 of via mail: info@historischgenootschapbeemster.nl

Postadres: HGB-PR commissie, postbus 73 1462 ZH Middenbeemster

Lidmaatschap HGB bedraagt: één persoon €20,00 (15,00 entree), twee personen €30,00 (20,00 entree) en

bedrijfslidmaatschap €50,00 per jaar. Bankrekeningnummer: NL15 ABNA 0843 5901 81

Complimentprijs 2014

Het HGB waardeert met de Complimentprijs een persoon of instelling die een compliment verdient voor een actie die waardevol is voor het behoud van een stuk cultuurhistorie van de Beemster. Dit jaar staat de restauratie van de Weegbrug aan de Jisperweg centraal.

De weegbrug functioneerde tussen 1952 en 1985 als weegplaats voor met name suikerbieten. Het is daarmee een stukje recent historisch erfgoed, dat uiteindelijk door veranderde procedures als weegplaats voor suikerbieten overbodig werd. Ger Ernsting schreef in De Nieuwe Schouwschuit van mei 2013 er een artikel over. Het onbruik leidde ertoe dat de weegbrug steeds verder in verval raakte en zonder ingrijpen langzaam rijp werd voor de sloop.

Door een unieke samenwerking tussen leden van buurtvereniging Ons Hoekje, enkele HGB-leden en andere vrijwilligers en ondersteund met expertise van Precia Molen, de opvolger van bouwer Molenschot, kon de weegbrug worden gerestaureerd en behouden. Hij is weer volledig functioneel en geijkt.

Er zullen vast geen suikerbieten meer gewogen worden, maar wel bijvoorbeeld caravans, schoolklassen, bedrijfsuitjes, noem maar op. Het HGB wil met de Complimentprijs 2014 de waardering uitspreken voor alle vrijwilligers die bij de restauratie zijn betrokken, maar voor één persoon in het bijzonder.

Daarom wordt de Complimentprijs 2014 uitgereikt aan de heer

Jan Schoutsen.

Jan Schoutsen is de persoon die meer dan 4 jaar geleden de visie had dat de weegbrug behouden moest worden. Hij heeft toen een belangrijke stap gezet door de weegbrug persoonlijk aan te kopen. Zonder zijn eerste stap zou de restauratie van de weegbrug nooit mogelijk zijn geworden. ◀

De weegbrug geijkt

Op 26 september 2014 werd de weegbrug feestelijk in gebruik gesteld. Er werd gewogen, maar de weegmeester betwijfelde of de gewogen waarde ook correct waren. Immers er ontbrak nog iets: ijking van de weging.

Op 26 maart 2015 kwam de firma Precia Molen met een indrukwekkende vrachtwagen met gewichten, meetinstrumenten en hefvoertuigen. Het iken gebeurde door het herhaaldelijk plaatsen en verwijderen van gewichten op het weegdek waarbij de klok steeds werd bijgesteld tot die uiteindelijk het gewicht met de vereiste nauwkeurigheid aangaf. Onder leiding van Gerrie Joossen (die ook op 26 september aanwezig was) zijn de mensen van Precia Molen er van 10.30 tot 14.30 uur onafgebroken en geheel belangeloos, mee bezig geweest. Namens de 'Stichting tot Behoud van de Weegbrug Beemster' hield Ger Kloosterhof een oog in het zeil. Hij vertaalde de dankbaarheid van de Stichting in Beemster Kaas. ◀

Arrangementen bij:

Cultuurcompagnie Noord-Holland ondersteunt dit jaar 18 kleine musea bij het opzetten van arrangementen voor toeristen. Zowel het AMW en BW hebben deelgenomen aan de workshops hierover. Een voorwaarde was om de omliggende horeca en andere voor toeristen aantrekkelijke locaties erbij te betrekken.

Er is samenwerking gezocht met Eterij 't Middenpunt en de Keijserkerk

Er zijn twee arrangementen :

-Rondje Beemster

Dit bezoek begint bij de Eterij met koffie en appeltaart en dan bezoek aan AMW of BW. Een

lunch bij de Eterij met een pistoletje Beemster kaas, koffie/thee of melk. 's Middags de tijd om het andere museum te bezoeken.

-Betje's zondag

Ontvangst in het museum BW met koffie/thee en een gratis museumsgidsje. Dan een bezoek aan de Keijserkerk. Dit arrangement wordt afgesloten met thee met een taartje bij de Eterij.

De cultuurcompagnie stelt een boekje samen waarin alle arrangementen beschreven worden. Deze boekjes liggen straks o.a. in de musea, het bezoekerscentrum en bij de Eterij.

Misschien leuk om cadeau te geven? ◀

Filmdag 25 januari

Het is echt nodig dat we de filmdag met twee voorstellingen laten plaatsvinden. Bijna 100 bezoekers telden we in beide voorstellingen. Het waren ook weer prachtige oude en nieuwere beelden over onder andere kaasmakers, Pinkster drie in Purmerend, de grachten-gordel van Amsterdam, reisje door de Beemster, oude nieuwsbeelden uit 1946, stukjes over Laag Holland, Noord Holland schaats-tocht van 1 maart 1942 en schaatswedstrijden op de Beemster ijsbaan.

In het najaar de volgende voorstelling. Net als in de grote theaters gaan we de koffieprijzen verwerken in de toegangsprijzen. Daarom kost de toegang voor leden €1,50 (was gratis) en voor niet leden €5,00 (was €3,50), maar is nu de koffie of thee (met koekje) gratis. ◀

Betje Wolff laat "haar echte goud" zien

Het thema van museumweekend 2015 is: "Ons echte goud".

Elk museum en elke collectie heeft topstukken in haar bezit. Het is de bedoeling om die topstukken deze dagen extra in het zonnetje te zetten. De maquette Vredenburg (1647) is er een. Heel bijzonder is, dat we ook een overzichtswerk uit 1740 van de maker Pieter Post hebben. 'Les ouvrages d'architecture'.

Elke bezoeker krijgt bij binnenkomst een lijst met onze 12 andere topstukken, achtergrondinformatie en de plaats waar ze te vinden zijn in het museum.

Data museumweekend: 18, 19 en 26 april, toegangsprijzen: €1,00. ◀

De agenda

18, 19 en 26 april	Museumweekend	Betje Wolff
23 april	Tweede lezing WO II	IJclubgebouw
1 mei	Opening museumjaar beide musea	
7 mei	Derde lezing WOII	Westerhem
13 en 14 juni	Open Tuinen weekend	Betje Wolff

alleen per mail een extra blad HGB-nieuwsbrief

Intentieovereenkomst met acht partijen

Op 6 februari 2015 hebben in het Agrarisch Museum Westerhem acht partijen een intentieovereenkomst ondertekend om de Beemster als werelderfgoed beter onder bezoekers en toeristen te promoten.

De eerste stap is het opzetten van ideeën hoe de organisatie er uit moet gaan zien, de communicatie moet verlopen, welke de arrangementen mogelijk zijn en hoe complex Westerhem het bezoekerscentrum van de Beemster kan worden. De samenwerkende partijen zijn: Gemeente Beemster, de Beemster Ondernemers, Stichting Beemster Werelderfgoed, Stichting Plattelandsvernieuwing, Beemster's Welvaart, Onder de Linden, Stichting Beemster Keijser en het Historisch Genootschap Beemster. We houden u op de hoogte. ◀

Dit is misschien wel iets voor u?

In augustus werd de Beemster Erfgoedkamer, in het voorhuis van het agrarisch museum, geopend. We kregen hiermee een sfeervol eigen honk waar we onze activiteiten kunnen ontplooiën. Zo zijn we inmiddels gestart met de zogenaamde 'HGB Inloop', elke 4 weken op een maandagavond en op elke eerste zaterdagochtend van de maand staat de deur open voor iedereen die het leuk lijkt om eens te kijken en te horen wat we zoal doen en ook wat we van plan zijn. De aankondiging staat in meerdere bladen. De 'HGB Inloop' wordt inmiddels flink bezocht, het is een plezierige mogelijkheid om elkaar te ontmoeten en met elkaar te spreken over wat de een, en de ander, heeft te vertellen of interesseert, waarbij 'de Beemster' altijd wel centraal staat. Er is koffie en thee en het is altijd gezellig.

We hebben een interessant archief van oude en nieuwe boeken, documenten, oude kranten, foto's en films. Ook archeologie heeft onze bijzondere belangstelling. En zij die op zoek zijn naar informatie over gebouwen, families e.d. proberen we antwoord te geven op hun vragen of proberen hen de weg te wijzen. Ook zijn we als afdeling van het Historisch Genootschap altijd op zoek naar nieuwe aanwinsten voor onze archieven, die we willen bestuderen en bewaren voor toekomstige geïnteresseerden.

We zouden heel graag enkele vrijwilligers aan onze afdeling willen toevoegen. Misschien vindt u het leuk om te helpen met het opbouwen van ons boeken-/foto- en filmarchief? Zou u het leuk vinden om bepaalde cultuur historische onderwerpen te onderzoeken? Zou u willen meedoen aan (veld) onderzoek in het kader van de nog ontbrekende archeologische kennis over de Beemster? Komt u op een volgende 'HGB Inloop' gerust eens rondkijken en we horen graag waar uw belangstelling ligt. Graag tot ziens in Beemster Erfgoedkamer! ◀

Wilt u iets melden aan de redactie:
PR commissie, postbus 73,
1462 ZH Middenbeemster
info@historischgenootschapbeemster.nl

Een metamorfose voor De Nachtegaal!

Mogelijk is het u al opgevallen na de restauratie van de molen in 2013 is de Beemster aannemer Frans Kraakman begin mei 2014 gestart met de bouw van de bijbehorende molenschuur. De schuur is vanaf het begin onderdeel geweest van het reddingsplan voor de molen en zal worden geëxploiteerd door een commerciële ondernemer. De inkomsten uit de huuropbrengst worden gebruikt om de molen op langere termijn te kunnen blijven onderhouden.

De molenschuur, een ontwerp van het Beemster architectenbureau Cornelis de Jong - Bert van Lange, is in februari dit jaar voor wat betreft de buitenkant gereed gekomen en staat er fier bij.

Het houtwerk van de gevel moet nog een passende groene kleur krijgen. Door een belangrijke donatie van het VSB Fonds Beemster is het mogelijk geworden het terrein rond de molen en de schuur te verfraaien.

Gedurende de maanden februari en maart jl. heeft aannemer Frans Kraakman een degelijke en in het beeld passende toegangsbrug gebouwd. Aan de Hobrederweg zijde en de oostelijke zijslot is inmiddels een hardhouten beschoeiing aangebracht.

Op dit moment wordt er hard gewekt door de firma Schadenberg om het terrein rond de molen en de schuur van een passende bestrating te voorzien.

De verwachting is dat tweede helft april de bestratingwerkzaamheden zijn afgerond en passend groen is gepland. Wilt u het zelf aanschouwen?

U bent van harte welkom om op woensdagmiddag tussen 13.00 uur en 16.00 uur of op zaterdag van 10.00 uur tot 16.00 uur een kijkje te komen nemen en misschien ook nog enkele zelf gemalen, gezeefde en gemengde meelproducten te kopen in onze prachtige winkel in de molen.

Al deze werkzaamheden worden uitgevoerd onder het vakkundige begeleiding van onze vrijwillige professionals Ad Koopman en Wim van Twisk.

Hier mag echt gesproken worden van een gedaante verwisseling. *Een metamorfose.* ◀

Stichting Simon de Heer

Een wat minder bekende loot aan de HGB stam is de Stichting Simon de Heer. Het HGB heeft een bestuursvertegenwoordiging in het stichtingsbestuur. In de klimaatkamer van het HGB staat het merendeel van de collectie opgeslagen. De laatste jaren van zijn leven woonde Simon de Heer in Bloemendaal. Daarvoor in de Beemster. In Bloemendaal is een plantsoen naar hem genoemd. In dit park stond een oude en vervallen Simon de Heer bank. Op 16 april 2015 heeft de Stichting Simon de Heer aan de gemeente Bloemendaal een nieuwe bank geschonken. De bank is door de burgemeester van Bloemendaal onthuld. ◀

Zelfportret 1948
Simon de Heer (1885 - 1970)
www.simondeheer.nl